

Moderniseringsdepartementet
Att: Jan A. Halvorsen
Postboks 8004 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 24. juni 2005

IKT-Norges hørings svar til endringer i regelverket for offentlige anskaffelser

IKT-Norge setter pris på å komme med innspill til endringene som er foreslått av moderniseringsdepartementet for effektivisere og forenkle regelverket for både offentlige etater og for leverandører. Vi håper at det nye regelverket, inkludert ny forskrift om offentlige anskaffelser, vil bidra til bedre konkurransevilkår, mer transparens og enklere saksgang i anskaffelsesprosesser.

Offentlig sektors anskaffelser bidrar i stor grad til vekst i norsk næringsliv. For IKT næringen er offentlig sektor en av de aller største og viktigste kunder, og det er således svært viktig å innføre et regelverk som bidrar til at leverandørene på enklere, billigere og bedre vis skal kunne levere tjenester til kommuner, fylker og stat. I forbindelse med denne revisjonen oppfordrer vi offentlig sektor til å:

- Fremme konkurranse!
- Gi smb markedet bedre muligheter til å levere tjenester til offentlig sektor.
- Vurdere total kostnad i anskaffelsesprosesser, ikke bare pris per produkt eller tjeneste.

På generelt grunnlag vil IKT-Norge si at den nye formen på regelverket synes å gjøre reglene lettere tilgjengelig og mer systematiske. Her representerer forslaget etter vår oppfatning en vesentlig forbedring i forhold til dagens regelverk. Våre kommentarer går i hovedsak på forslaget til ny forskrift for offentlige anskaffelser, men vi kommenterer også endringsforslaget til loven om innføring av sanksjonsmuligheter mot ulovlige direkte anskaffelser.

Forslag til endringer i lov om offentlige anskaffelser

§ 1 Formål

Det er positivt at formålsparagrafen utvides til å inkludere ordlyden:

”Regelverket skal også bidra til at det offentlige opptrer med høy integritet, slik at allmennheten kan ha tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.”

Vi leser av dette at offentlig sektor skal etterstrebe økt transparens. Krav til etisk adferd bør blant annet få konsekvenser for innsynsretten i anskaffelsesprosesser. Kravet til protokollføring, som angitt i forskriftens § 3.2 bør bidra til dette. Samtidig ser vi av erfaring at det ofte er svært vanskelig å få innsyn i protokollene pga ”sensitive data”. Vi kommer tilbake til dette i våre kommentarer til forskriften.

§ 7 Sanksjonsmuligheter

Innføringen av sanksjonsmuligheter er positivt, for å gi sterke incentiver til å overholde det gjeldende regelverket for anskaffelser. Vi er fornøyd med overtredelsesgebyr som sanksjonsmiddel.

Det burde imidlertid åpnes for muligheten til å ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på enkeltbestemmelser. Slik forslaget nå foreligger, gjelder sanksjoner kun i tilfeller der regelverket er brutt i sin helhet; dvs. kun i tilfeller av påvist direkteanskaffelse. Det er viktig at vilkårene for at det ilegges overtredelsesgebyr er relativt strenge, men terskelen for å la leverandører klage på brudd i anskaffelsesprosedyren kunne med fordel vært senket i forhold til forslaget som foreligger. Mindre brudd på regelverket kan ha svært hemmende effekt på konkurransevilkår. Som eksempel på tilfeller der det etter dagens forslag ikke åpnes for sanksjonsmuligheter, men som åpenbart virker konkurransehemmende, er tilfeller der en tilbyder ikke vinner frem i en anbudsprosess, og ser at det eneste kriteriet som er lagt til grunn er pris. Vinneren av anbudet kan ha tilbudt en lavere pris, mens kriterier som er spesifisert i kravsspesifikasjonen ikke er vurdert like grundig.

Forslag til ny forskrift om offentlige anskaffelser

IKT-Norge er glade for at terskelverdien er foreslått hevet. En terskelverdi på 500.000,- vil trolig virke forenkling både for kunde og tilbyder. Ideelt sett burde terskelen vært lagt enda noe høyere, på standardnivå for EØS. Dette ville ha lettet byråkratiet i forbindelse med anskaffelser ytterligere. For å sikre at leverandører har mulighet til å holde seg orientert om behov og anskaffelsesplaner under terskelverdien, kunne det vurderes en forenklet kunngjøringsplikt på anskaffelser mellom 200.000 og terskelverdinivået. Dette ville gjøre det enklere for særlig mindre bedrifter som ikke har tett dialog med offentlige etater å ta kontakt og vurderes for direkte anskaffelser.

§ 3-1 Grunnleggende krav for alle anskaffelser

Det er svært positivt at man her har forsøkt å tydeliggjøre de gjeldende krav bedre enn i forrige forskrift. Paragrafens tittel er også god, da den etterlater ingen tvil om at reglene gjelder for alle anskaffelser.

§ 3-2 Protokollføring

På bakgrunn av heving terskelverdien er endring med hensyn til grensen for protokollføring viktig for å sikre synlighet av de beslutninger som treffes ved mindre anskaffelser. Problemet er imidlertid at regelverket sier lite om hvilken offentlighet protokollene skal ha. Vil leverandørene kunne kreve å få protokollene tilsendt? Hittil har etatene ofte argumentert mot offentliggjøring med at protokollene inneholder for mye sensitiv data. Meningen med protokollføring må være å sikre innsyn og transparens.

§3-3 Offentlighet

For allmenhetens innsyn vises det til loven om offentlighet i forvaltningen. Etter vår mening holder det ikke å vise til denne loven. Den viser til at dersom den inneholder forretningshemmeligheter, kan protokollen unntas offentligheten. Det bør defineres nærmere hva som skal til for å unnta en protokoll fra offentligheten, slik at muligheten for å unnta ikke misbrukes, og muligheten for transparens styrkes. Påfølgende § 3-4 Taushetsplikt tar sikte på å gi

leverandøren økt ansvar for selv å opplyse om hva som ansees som konfidensiell informasjon. Ny tekst lyder ”..., som leverandøren har inngitt og som de har betegnet som fortrolig, og som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde.” Den understrekede tekst er ny i forhold til gjeldende regler. Det blir i så fall viktig at leverandørene husker å merke de deler av tilbudet man ønsker å behandle konfidensielt. Det er positivt at man fjerner muligheten til å generalisere taushetsplikter, men stiller større krav til å definere mer spesifikt hva som skal behandles som konfidensielt.

§ 3-6 Bruk av rådgivere ved utarbeidelse av spesifikasjoner

Det bør tydeliggjøres hvor terskelen går for å si at konkurranse er utelatt. Uten nærmere spesifikasjoner fører den gjeldende paragraf til frykt fra både kunde og tilbydersiden i forarbeidet til anbudsprosesser. Offentlige etater ekskluderer ofte konsulenter som har bidratt i spesifikasjonsprosessen fra muligheten til å levere tilbud enda det ikke er bevis for at dette hemmer konkurranse. På tilsvarende måte vil mange tilbydere kvie seg mot å bidra konstruktivt i spesifikasjonsutarbeidelsen av frykt for å dømmes inhabile i en påfølgende anbudsprosess.

§ 4 Definisjoner

Det er flott at definisjoner samles under en paragraf.

§ 6-1 Rammeavtaler

En avklaring av og forskriftsregulering av bruk av rammeavtaler er meget positivt. Slike avtaler har lenge vært benyttet av offentlige etater. Det er likevel viktig at regelverket presiserer at rammeavtaler skal inngås som følge av et definert behov i en definert periode. Det er ikke tilstrekkelig å si at oppdragsgiver ikke må misbruke rammeavtaler eller anvende dem på en måte som hindrer, begrenser eller fordreier konkurransen.

§ 18-8 Dialogen i konkurransepreget dialog

Den nye anskaffelsesprosedyren konkurransepreget dialog kan umiddelbart synes å løse en del av de problemene partene inntil nå har hatt ved anskaffelser av mer komplekse IT løsninger. Det gjenstår imidlertid å se om ordningen vil fungere i praksis, noe som avhenger både av leverandørene selv og hvordan kundene leger opp til å benytte en slik prosess. En bekymring vi har i forhold til denne ordningen er knyttet til hvorvidt enkelte kunder vil benytte denne ordningen som en enkel måte å få "gratis rådgivning" på i ly av en innkjøpsprosess.

På den annen side er det positivt at man ved komplekse anskaffelser har mulighet til større grad av dialog. Dette er særlig viktig for varer og tjenester innen IKT, som ofte omhandler komplekse, tekniske problemstillinger.

Med vennlig hilsen,
IKT-Norge

Liv Freihow
Prosjektleder